

Minister Klimatu i Środowiska

DGO-OPZ.050.7.2024.JK
3235610.12699438.10437000
Warszawa, 24-07-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,
odpowiadając na interpelację Pana posła Daniela Milewskiego (K10INT3081), w sprawie rekultywacji terenów pokopalnianych i przemysłowych oraz ich ponownego wykorzystania na cele gospodarcze i społeczne, poniżej przedstawiam następujące informacje.

Pytanie 1: *Jakie konkretnie plany i strategie rządowe są obecnie wdrażane w celu rekultywacji terenów pokopalnianych i przemysłowych?*

Odnośząc się do powyższego pytania należy poinformować, że w dniu 23 stycznia 2018 r. Rada Ministrów przyjęła *Program dla sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce*. Następnie 25 września 2020 r. w Katowicach Międzyzwiązkowy Komitet Protestacyjno-Strajkowy oraz delegacja rządowa podpisały porozumienia w sprawie zasad i tempa transformacji górnictwa. Porozumienie przewidywało, że wypracowana zostanie umowa społeczna regulująca funkcjonowanie sektora węgla kamiennego. Natomiast w dniu 28 maja 2021 r. w Katowicach podpisana została umowa społeczna dotycząca transformacji sektora górnictwa kamiennego oraz wybranych procesów transformacji województwa śląskiego. W umowie tej przede wszystkim ustalono mechanizm finansowania spółek sektora górnictwa węgla kamiennego. Uzgodniono zasady budowy i wdrażania instalacji tzw. czystego węgla oraz powołanie *Funduszu Transformacji Śląska*. Ustalono terminy zakończenia eksploatacji węgla kamiennego w poszczególnych kopalniach oraz gwarancje zatrudnienia. Kluczowym elementem tej umowy jest pakiet osłon socjalnych dla pracowników z likwidowanych kopalń, który zawiera zarówno urlop górniczy, urlop przeróbkarski, jednorazową odprawę, jak i kompleksowy system alokacji.

Zmiana otoczenia gospodarczego i prawnego funkcjonowania sektora, w związku z przyjętą przez Radę Ministrów w 2021 r. *Polityką Energetyczną Polski do 2040 r.*, a przede wszystkim podpisanie umowy społecznej, spowodowało zmianę polityki rządu wobec sektora górnictwa węgla kamiennego energetycznego. Mając na uwadze powyższe, Rada Ministrów w styczniu 2022 r. wprowadziła zmiany w *Programie dla sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce*. Nowym, głównym celem Programu jest sprawiedliwa transformacja z założeniem stopniowej likwidacji branży wydobywczej węgla energetycznego w oparciu o mechanizmy wsparcia publicznego.

Niezależnie od powyższego, należy poinformować, że w celu rozwiązania problemu składowisk i innych miejsc występowania odpadów gromadzonych w przeszłości na terenach państwowych zakładów przemysłowych, w czasach przed obowiązywaniem szczegółowych, współczesnych przepisów regulujących gospodarowanie odpadami i ochronę środowiska (tj. przed 1 października 2001 r.), dnia 16 czerwca 2023 r. Sejm RP uchwalił ustawę o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych¹ (tzw. ustawę o WTZ). Ustawa weszła w życie w dniu 12 września 2023 r. Efektem planowanych działań ma być przede wszystkim zabezpieczenie lub zagospodarowanie historycznych odpadów i ograniczenie wpływu wywołanego przez nie zanieczyszczenia na środowisko i zdrowie ludzi. Przepisy ustawy o WTZ mają charakter specustawy dedykowanej konkretnym, wymienionym w załączniku do ww. ustawy miejscom², które zostały uznane za najbardziej niebezpieczne. Ustawa przewiduje również identyfikację jeszcze nierozpoznanych WTZ i wprowadzenie ich do ewidencji, którą będzie prowadzić Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

Pytanie 2: Jakie są główne wyzwania związane z rekultywacją tych obszarów i jakie działania podejmuje rząd w celu ich przezwyciężenia?

Odpowiadając na powyższe pytanie wskazać należy, że dla realizacji celu głównego w Programie dla sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce określono siedem celów szczegółowych w tym m.in. Cel szczegółowy V: *Zmniejszenie oddziaływania sektora górnictwa węgla kamiennego na środowisko oraz zwiększenie wykorzystania odpadów wydobywczych i kopalin towarzyszących*. W ramach tak sformułowanego celu wskazano obszary koncentracji działań takich jak:

- Koordynacja procesów rekultywacji terenów pogórnich z programami realizowanymi przez samorządy terytorialne w ramach gminnych programów lub miejscowych planów rewitalizacji, z wykorzystaniem instrumentów wspierających transformację energetyczną i zapisy Umowy Społecznej dotyczącej transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego oraz wybranych procesów transformacji województwa śląskiego. Prawidłowe skoordynowanie działań rekultywacyjnych z gminnymi programami rewitalizacji pozwoli na osiągnięcie efektów synergii pomiędzy wieloaspektowymi działaniami gmin (możliwymi do realizacji w ramach programów rewitalizacji) oraz działaniami środowiskowymi realizowanymi przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. Pozwoli to na efektywne wykorzystanie środków budżetowych oraz instrumentów określonych w ustawie z dnia 9 października 2015 r.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1719

² Aktualnie ustawa obejmuje 5 terenów:

- Zakładów Chemicznych „Zachem” w Bydgoszczy,
- Zakładów Chemicznych „Organika-Azot” w Jaworznie,
- Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach,
- Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu,
- Zakładów Włókien Chemicznych „Wistom” w Tomaszowie Mazowieckim.

o rewitalizacji³. W efekcie odzyskane zostaną tereny zdegradowane działalnością wydobywczą oraz zdewastowana infrastruktura mieszkaniowa i osiedlowa. Czego efektem będzie wzrost aktywności mieszkańców gmin górniczych oraz poprawa jakości ich życia.

- Stworzenie cyfrowej bazy terenów pogórnich wraz z opracowaniem wizualizacji i projektów tworzenia „ekoprzestrzeni”. Rewaloryzacja terenów pogórnich może być projektowana pod inicjatywy określone np. w programie polityki rozwoju Województwa Śląskiego. Obecnie bazę obejmującą ok. 1200 rekordów (charakterystyk terenów przemysłowych, w tym pogórnich o różnym stopniu degradacji) posiada Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (baza OPI-TPP, stanowiąca element geoportalu ORSIP – <http://www.orsip.pl/geoportal>, baza w obecnej wersji funkcjonowała do 31 grudnia 2021 r.).

Z kolei, jeżeli chodzi o działania na WTZ głównymi przeszkodami w osiągnięciu poprawy stanu środowiska były dotychczas brak możliwości określenia wysokości kosztów poprawy stanu środowiska na WTZ (żaden z samorządów nie był w stanie podać dokładnych kwot) oraz kwestie rozproszonej własności nieruchomości na tych obszarach. Ustawa o WTZ adresuje te problemy zapewniając m.in. przeprowadzenie w pierwszej kolejności kompleksowych badań, żeby określić jednoznacznie, co należy na tych terenach zrobić i ile to będzie kosztowało, a w dalszej kolejności wykonanie działań poprawiających stan środowiska, korzystając z otwartego katalogu źródeł finansowania. Przewidziano przy tym przepisy zapewniające skuteczne wyłączenia i czasowe zajmowanie nieruchomości, koniecznych do prowadzenia potrzebnych działań z zakresu ochrony środowiska. Ustawa o WTZ rozwiązuje kluczowy problem deficytu wiedzy o skali zanieczyszczeń oraz szacowania kosztów działań niezbędnych do podjęcia w celu poprawy stanu środowiska w poszczególnych miejscach, co pozwoli w przyszłości aplikować o dodatkowe środki finansowe. Ponadto, w celu prowadzenia bieżącej dyskusji na temat zmian technicznych, organizacyjnych i finansowych wynikających z doświadczeń z wdrażania ustawy o WTZ zarządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 marca 2024 r.⁴ powołano *Zespół ds. wielkoobszarowych terenów zdegradowanych*.

Pytanie 3: Czy istnieją mechanizmy wsparcia finansowego dla firm lub organizacji zajmujących się rekultywacją terenów pokopalnianych i przemysłowych, a jeśli tak, to jakie są one skuteczne?

Odnośząc się do kwestii istniejących mechanizmów wsparcia finansowego na rekultywację terenów pokopalnianych i przemysłowych należy wskazać, że finansowanie rekultywacji terenów pogórnich może być realizowane z wielu źródeł, w tym ze środków własnych spółek prowadzących eksploatację, ze środków Programu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pod

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 485

⁴ Dz. Urz. Ministra Klimatu i Środowiska, poz. 18

nazwą „Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin” oraz ze środków dotacji budżetu Państwa i środków własnych Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A.

W ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027 (FENIKS) w działaniu FENX.01.05. *Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury*, typ projektów 7a przewidziano wsparcie na *Rekultywację i remediację terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą* - budżet 150 mln zł.

Wsparcie dotyczy projektów rekultywacji i remediacji terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych. W sytuacji, gdy ze względu na poziom zanieczyszczenia lub względy związane z ładem przestrzennym i zrównoważonym rozwojem wskazujące, iż uzasadnione będzie zagospodarowanie terenu na cele gospodarcze, dopuszcza się wykorzystanie terenu po realizacji projektu na potrzeby działalności gospodarczej, która wnosi istotny wkład w realizację co najmniej jednego celu środowiskowego w rozumieniu Rozporządzenia w Sprawie Taksonomii⁵. Wsparcie może być udzielone wyłącznie w przypadkach, gdy podmiot odpowiedzialny za degradację terenu czy też składowanie lub gromadzenie odpadów nie może być zidentyfikowany lub nie może zostać obciążony odpowiedzialnością za sfinansowanie remediacji lub rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”. Finansowane będą działania analizy degradacji i zanieczyszczenia i poprawy stanu środowiska na danym terenie. Beneficjentami mogą być regionalne dyrekcje ochrony środowiska, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, jednostki samorządu terytorialnego (jst) i ich związki oraz jednostki organizacyjne działające w ich imieniu, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jst. Terminem naboru jest 30 września 2024 r. – 29 listopada 2024 r.

Ponadto, w ramach programu „Ochrona powierzchni ziemi Części 1) Rekultywacja terenów zdegradowanych” realizowanego ze środków NFOŚiGW (tzw. „środków krajowych”) dofinansowanie w formie pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych mogą uzyskać przedsięwzięcia polegające na:

- rekultywacji powierzchni ziemi zdegradowanej działalnością człowieka rozumianą jako przywrócenie wartości użytkowych lub przyrodniczych w szczególności poprzez usunięcie odpadów, remediację, działania naprawcze, w przypadku zaistnienia szkody w środowisku, ponowne kształtowanie funkcji lub przygotowanie do pełnienia nowych funkcji;
- zamykaniu i rekultywacji składowisk odpadów lub obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych. Nabór wniosków zakończył się 22 grudnia 2023 r. Aktualnie nie jest jeszcze znany termin ogłoszenia kolejnego naboru wniosków.

Natomiast w ramach programu priorytetowego *Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin* realizowanego ze środków NFOŚiGW (tzw. „środków krajowych”) nieprzerwanie od wielu lat istnieje również możliwość dofinansowania rekultywacji gruntów na terenach zdegradowanych,

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Tekst mający znaczenie dla EOG) [Dz.Urz. UE L 198 z 22.6.2020, p. 13–43]

zdeństwowanych działalnością wydobywczą. Program ten dotyczy wyłącznie działalności wydobywczej, co wynika z faktu, że zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska⁶ - art. 401 c ust. 3, środki w wysokości nie mniejszej niż połowa kwoty przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 2 ustawy, tj. przychodów z opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych pobieranych na podstawie ustawy - *Prawo geologiczne i górnicze*⁷, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na finansowanie potrzeb górnictwa służących ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko wynikającego z wydobywania kopalin i likwidacji zakładów górniczych.

Na gruncie przedmiotowego programu możliwe jest wsparcie dotacyjne i pożyczkowe następujących podmiotów:

1) dotacja:

- a) podmioty, dla których finansowanie zadań ze środków budżetu państwa jest wskazane w ustawach dotyczących górnictwa i których działalność regulują przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze,
- b) jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- c) jednostki powołane do prowadzenia działań ratowniczych w górnictwie,
- d) podmioty wskazane w ustawach restrukturyzacyjnych dotyczących górnictwa,
- e) instytuty badawcze, których organem nadzorującym jest minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalin.

Istnieje możliwość przekwalifikowania wniosków dotacyjnych na pożyczkowe, zgodnie z zapisami programu.

2) dotacja i pożyczka (instrument łączony):

przedsiębiorcy, tj. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, spółki prawa handlowego;

3) pożyczka:

przedsiębiorcy, tj. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, spółki prawa handlowego;

4) przekazanie środków:

państwowe jednostki budżetowe.

Szczegółowe informacje o trwających aktualnie naborach wniosków w ramach programów realizowanych przez Narodowy Fundusz dostępne są pod poniższym linkiem: <https://www.gov.pl/web/nfosigw/informacja-o-naborach-wnioskoww-roku--2024>

Poinformować należy również, że prace nad ustawą o WTZ były prowadzone w ramach przygotowania do wdrażania Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), czego celem było umożliwienie pozyskania przez Polskę środków w wysokości 65 mln euro. Wprowadzane w ustawie rozwiązania realizują wymagania kamienia milowego KPO - B14L⁸. Z kolei realizacja zadań wskazanych

⁶ Dz. U. z 2001 r. nr 62 poz. 627 z późn zm.

⁷ Dz. U. z 2011 r. nr 163 poz. 981 z późn. zm.

⁸ Wejście w życie ustawy umożliwiającej kompleksowe eliminowanie negatywnego wpływu na środowisko na wielkoobszarowych terenach przemysłowych.

w ustawie realizuje dwa kolejne kamienie milowe KPO – B16L i B17L⁹. W dniu 1 lipca 2024 r. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór dla przedsięwzięć wpisujących się w inwestycję B3.2.1 *Inwestycje w neutralizację ryzyka i rekultywację wielkoobszarowych terenów przemysłowych i Morza Bałtyckiego* KPO. Terminem składania wniosków jest 30 sierpnia 2024 r. Ponadto w ustawie WTZ przewidziano inne możliwe do wykorzystania źródła finansowania:

- program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (możliwe pozyskanie środków w wysokości 40 mln euro),
- program Invest EU (ogółem wartość programu w części dot. ochrony środowiska – 9,9 mld euro w formie gwarancji dla pożyczek),
- uzupełniająco – krajowe fundusze ochrony środowiska, np. istniejący Program Priorytetowy NFOŚiGW pn. „Ochrona powierzchni ziemi”,
- inne środki pozyskane przez właściwy organ, w tym przykładowo regionalne programy operacyjne lub programy w perspektywie UE po roku 2029.

Pytanie 4: W jaki sposób rząd promuje ponowne wykorzystanie tych obszarów na cele gospodarcze i społeczne po zakończeniu procesu rekultywacji?

Promowanie wykorzystania terenów zdegradowanych po przeprowadzeniu na nich rekultywacji lub remediacji następuje również w ramach programów realizowanych przy udziale środków UE, w tym w zakresie odpowiedzialności kompetencyjnej Ministra Klimatu i Środowiska w ramach Programu FEnIKS oraz KPO.

W Programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 w ramach działania FENX.01.05 stworzono typ projektu 7a. Rekultywacja i remediacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą (informacja jak w pyt. 3).

Zbliżone założenia będą również stosowane w Krajowym Planie odbudowy w ramach inwestycji B3.2.1 pn. *Inwestycje w neutralizację ryzyka i rekultywację wielkoobszarowych terenów przemysłowych i Morza Bałtyckiego*. Program, skierowany do wytypowanych na początkowym etapie identyfikacji inwestycji 5 jednostek samorządu terytorialnego, stanowi odpowiedź na występujące w środowisku wielkoskalowe zanieczyszczenia powstałe w przeszłości w wyniku działalności człowieka, które zagrażają środowisku naturalnemu oraz zdrowiu i życiu ludzi. Priorytetem odnośnej do reformy i inwestycji w KPO jest przede wszystkim usunięcie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi jakie stwarzają wielkoobszarowe tereny przemysłowe, minimalizacja ich negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz odzyskanie tych terenów do ponownego wykorzystania poprzez nadanie im nowych funkcji. W zależności od możliwego zakresu oczyszczenia danej lokalizacji oraz charakteru zanieczyszczeń obszary

⁹ B16L „Zbiory dokumentacji przygotowane na potrzeby inwestycji związanych z negatywnym oddziaływaniem na środowisko wybranych wielkoobszarowych terenów zdegradowanych oraz materiałów niebezpiecznych zatopionych na dnie Morza Bałtyckiego” – termin realizacji II kw. 2026 r. i B17L „Obszary lądowe, dla których zrealizowano badania terenowe związane z występowaniem substancji zanieczyszczających i materiałów niebezpiecznych” – termin realizacji IV kw. 2024 r. (w trwającej rewizji KPO wnioskuje się o przesunięcie na II kw. 2025 r.).

te zostaną docelowo przeznaczone na cele środowiskowe, komunalne, społeczne czy przemysłowo-usługowe.

W przypadku działania FENX.01.05 alokacja środków UE wynosi 40 mln euro w postaci grantu bezzwrotnego, natomiast dla w przypadku inwestycji B3.2.1 KPO do dyspozycji wnioskodawców jest kwota środków UE w wysokości 65 mln euro w ramach części pożyczkowej KPO (w tym 55 mln euro refinansowane bezzwrotnie ze środków budżetu państwa).

Pytanie 5: *Jakie są główne korzyści społeczne wynikające z rekultywacji terenów pokopalnianych i przemysłowych oraz ich ponownego wykorzystania, i jak rząd planuje je maksymalizować?*

Co istotne, realizacja wyżej opisanych przedsięwzięć i inwestycji na terenach pokopalnianych i przemysłowych pozwoli na uniknięcie zajmowania pod działalność gospodarczą terenów przyrodniczych, dzięki czemu zachowają one swój ekologiczny charakter. Tym samym ograniczone zostanie tzw. zjawisko rozlewania się miast (urban sprawl).

Wyjaśnić przy tym należy, że ww. ustawa o WTZ przewiduje wykonanie kompleksowej oceny stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych, która obejmuje wykonanie szczegółowej inwentaryzacji i badań właściwości odpadów; badań zanieczyszczenia powierzchni ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych oraz w razie potrzeby – powietrza oraz opracowanie wyników tych badań. Wyżej opisane badania są konieczne do opracowania projektu planu poprawy stanu środowiska na WTZ, który następnie będzie ustalany decyzją administracyjną. Zakres decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na WTZ obejmuje między innymi harmonogram i termin wykonania ww. planu poprawy, w tym m.in.:

- usuwania odpadów lub zabezpieczania powierzchni historycznych składowisk odpadów przemysłowych lub miejsc gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych lub ich rekultywacji, a także zagospodarowania i przetwarzania odpadów powstałych w wyniku tej działalności,
- rekultywacji gruntów zdegradowanych lub zdewastowanych,
- remediacji zanieczyszczonej powierzchni terenu,
- działań mających na celu ochronę wód lub powierzchni ziemi,
- przywracania elementów przyrodniczych, o ile jest to konieczne,
- monitoringu stanu środowiska lub stabilności geotechnicznej składowanych lub zebranych odpadów w trakcie wykonywania czynności opisanych powyżej,
- rozmieszczenia tablic ostrzegawczych na granicy składowiska lub miejsca składowania historycznych odpadów przemysłowych albo obszaru, na którym przeprowadza się remediację powierzchni ziemi,
- ogrodzenia lub prowadzenia wizyjnego systemu kontroli składowiska lub miejsca składowania historycznych odpadów przemysłowych lub ograniczenia korzystania z nieruchomości na której się one znajdują, jeżeli jest to konieczne

dla zapewnienia bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi lub zachowania efektów wyżej opisanych działań.

Pytanie 6: Czy istnieją programy edukacyjne lub świadomościowe mające na celu informowanie społeczności lokalnych o korzyściach i znaczeniu rekultywacji tych obszarów?

Finansowanie zadań przez NFOŚiGW odbywa się na podstawie programów priorytetowych poprzez wybór do dofinansowania projektów w ramach ogłaszanych naborów wniosków o dofinansowanie. Celem programu priorytetowego *Edukacja ekologiczna* jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju oraz podnoszenie kwalifikacji grup zawodowych mających największy wpływ na realizację polityk: ekologicznej, energetycznej i klimatycznej państwa.

Powyższy cel jest realizowany poprzez cele szczegółowe:

- upowszechnianie wiedzy z zakresu klimatu, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju,
- kształtowanie zachowań prośrodowiskowych ogółu społeczeństwa, w tym dzieci i młodzieży,
- aktywizację społeczną – budowanie społeczeństwa obywatelskiego w obszarze klimatu, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju,
- edukację i kształcenie kadr administracji publicznej w zakresie transformacji energetyczno-klimatycznej.

Powyższe cele potencjalnie mogą być realizowane poprzez projekty mające na celu informowanie społeczności lokalnych o korzyściach i znaczeniu rekultywacji obszarów pokopalnianych i przemysłowych, jednak do NFOŚiGW nie złożono wniosku o dofinansowanie projektu o tak określonym celu.

Z kolei w programach NFOŚiGW skierowanych bezpośrednio na dofinansowanie rekultywacji zawarty był element na działania informacyjno-promujące. W ramach kosztów kwalifikowanych w programie „*Ochrona powierzchni ziemi Część 1) Rekultywacja terenów zdegradowanych*” mogły zostać uwzględnione niezbędne instalacje lub urządzenia lub mała infrastruktura (m.in. kosze na śmieci, ławeczki, ścieżka dydaktyczna) dla udostępnienia terenu do celów rekreacyjnych.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM